

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Hóha hó! - tisztelt hó!*

Forrás: *Népszava*

Bp.

1917. XII. 28.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

614.76

Hely

Idő

"1917"

— Hóha, hó! — tisztelt hó! Ha az esőről el lehet mondani, hogy adtál, Uram, de nincs benne köszönet, akkor a hóról még jobban elmondhatjuk, mert ezek a nagy havak, amik mostanában ránk szakadnak, igazán nagy fáradságot rónak úgy a kérlábu, mint a négy-lábu teremtményekre, akiket a sorsuk arra kényszerített, hogy muszáj meenni, akár esik, akár fuj. Ahogyan a sár kerékkötő mesterség a haladásnál, úgy a hó sem az a báj, amivel a tengelyt kezegetni szokták. A száunkó sem csuszlik úgy bolondjában, annak is tört ut kell. A gyalogjáró ember négyszeres-ötszörös erővel kutyagol ott, ahol másfél-két araszos havat kell gázolnia, ahol nem hányja el előtte az ördög sem, ahol csak egy torony irányában kell haladnia, hogy hamarabb a célnál legyen. Nem mulatság hát a nagy havak járása annak, akinek nem adott a jó szerencséje módot arra, hogy a fűtött szoba ablakából szemlélje: érdeemes-e kimenni nyulászni vagy pedig öljünk egy disznót, hogy valami alkalmatosság adódjék a cimborálásra, a forralt borozásra.

Szegény embernek, szegény ember jószágának nincs köszönete sem a nagy esőkben, sem a nagy havakban. Beszélhetnek nekem, amikor igit hordja a szél a havat a nyakamba, hogy ne bánd, öcsém, kitiűnő zsirozó ez a földnek, amikor annyi földem sincs, mint a körmöm feketéje és amikor nem tud az uristen annyi havat a földre szitálni, hogy István bátyám, meg

János bátyám olcsóbban adja a buzát. Én csak azt érzem, hogy fenemódon fázom, hogy a hó-hányásból megint kijut, hogy a hó még jobban kihűti majd a kvártélyomat, hogy a köhögésünknek eszibe sem jut majd a megszűnés, hogy a fászkámránk, a szenespincénk — amiben fa is volt, szén is volt valaha — nem csupán az anyaghiány miatt mondja föl a versenyt a tél zordságával, hanem az időjárás miatt. Ilyen nagy télre nem számítottunk. Inkább egy kis isten-csodára számítottunk, hogy az időjárás majd a szegénységünkhöz alkalmazkodik.

Karácsony másnapján a déli órákban neki-dúrálta magát az idő és úgy havazott, mintha egyéb dolga sem volna. Erős északi szél hordta a havat és csinált hóhegyeket uton-utfélen. De inkább az uton, mert tudja, hogy ott jobban bosszanthatja a járókelő emberiséget. Az alföldön úgy hívják ezt a bolondságot, hogy pustol az idő. A rettentő fehérségben, amikor a szemedet televiszi apró, szuró tühegyekkel a hajnali ködben, amikor világos volna, de mégsem látod meg az ismerős utszéli fát, a dombot vagy a kutágot, ne próbálj elindulni sem gyalogosan, sem szánkón, mert nem egy ember volt már olyan, aki ilyen időben órákoshosszáig a saját tanyája körül keringett és anyyira megköttyagosodott, hogy az ablakán be-zörgetett a feleségének:

— Küldje ki, lelkem, a gazdát, hadd vezessen ki legalább a dülölg.

No jó, de akinek menni kell, aki olyan nagy ur, hogy nem parancsol neki az idő, hanem a kenyérkeresete: bizony az nem válogathat az

esőkben, a havakban, hanem megy, mint a parány, amerre a kényszerűség juhásza hajtja. Ha nem megy, ebben a komisz időben még közelebb jut a szegények rettentő ellenségének a várához, ahol az éhhalál farkasa ordít, ahol a megfagyás varjuja károg.

Mege is a szegény ember, megy. Nézzétek meg, hogy ködös hajnalban milyen hosszú sorokban tapossa a havat a vasuti állomások felé, hogy valahogyan bejuthasson a fővárosba. A környékbeli falvak fehér havába mindenhol kigyózó csapásokat gázol a napszámok robotosa, a karesu keményü gyarak igavonója. A kenyérszükség, az élet terhenek ez a legnyalkább ostorosa, hajtja, veri őket esőben és hóban, amikor még mások kényelmesen nyújtózkodnak a meleg takaró alatt és azt mondják:

— A nyavalya keljen föl ilyen disznó időben. Fűtsetek be abba a kályhába, hogy durranjon szét! Nézzük, ki győzi tovább: a magas ég hóval vagy az én mély pincém szénnel?

És ömlik, ömlik a hó a földre. A villamosok — a szegénység fiakkeros lovai — bedöglöttek. A gyalogjárón sűrű sorokban kerülgetik egymást a napszámok robotosai: muszáj sietni, hiszen villamoson is messze lakik az ember, hát még gyalog! Aztán miesoda csunya ez a pesti hó, amiben rögtön pacallá azik a lábbelid; milyen piszkos, mintha a főváros fölött iebező szellem megfertőzte volna! Bokáig gázolnak benne a fáradt emberek. Látjátok azt a magát kerekeken tologató nyomorék koldust: esorog a verejték a homlokán és ki-kiálló karja úgy izeg-mozog, rángatózik a szürke lecs-pocsbán, mint egy agyonnyomott kaszás-póknak a lába.

Ki veszi észre? Senki, most mindenki csak magát látja és még mindig esik, mintha csak hóval akarna kipótolni a sors mindazt, amit egyebekben elfelejtett adni ennek a szerencsétlen világnak...